

آیا یوروی دیجیتال در راه است؟

یوروی دیجیتال و کاغذی دو سال ادعا و تکذیب

اینکه یک واحد پولی دستوری‌پذیر باشد مسئله جالبی است. وقتی شما پول نقد در دست دارید کسی نمی‌تواند انتخاب شما را محدود کند. شما با این پول می‌توانید بروید نانوا یسی و نان بخرید یا بروید سوپرمارکت و شیر بخرید. هر کاری با این پول می‌شود کرد. اما پول دیجیتال فرق دارد و وقتی می‌گوییم فلان پول دستوری‌پذیر است (یا برنامه‌پذیر است) یعنی بانک صادرکننده‌اش می‌تواند محدودیت‌هایی را برای شما، صاحب آن پول، اعمال کند و شما مثلاً با آن پول امکان خریدهای خاص یا حواله به اشخاصی را اصلاً نخواهید داشت. پس روند کنترل یک مرحله به جلو می‌رود: قبلاً می‌گفتند فلان چیز را نخر، حالا می‌گویند اصلاً نمی‌توانی فلان چیز را بخری.

نکته اینجاست که گزارش سوم بانک مرکزی اروپایی روی برنامه‌پذیری یوروی دیجیتال متمرکز شده و حتی مدعی شد که یوروی دیجیتال هیچ وقت دستوری‌پذیر نخواهد بود. چه شد که بانک مرکزی اروپایی تغییر رویه داد؟ به نظر می‌رسد تغییر سیاست بانک مرکزی در حوزه برنامه‌پذیری یوروی دیجیتال کمی بعد از انتشار گزارش دوم رخ داده باشد که پاییز قبل منتشر شد. فقط یک ماه بعد از انتشار این گزارش بود که مقامات بانک مرکزی در چندین مصاحبه و بیانیه اعلام کردند یوروی دیجیتال هیچ وقت برنامه‌پذیر نخواهد بود. (البته همان موقع رسانه‌های مختلفی گفتند که نمی‌توانند این تغییر سیاست ناگهانی را باور کنند). در همان دوران وزرای دارایی اتحادیه اروپا هم بیانیه‌ای را در مورد یوروی دیجیتال منتشر کردند و مدعی شدند که این پول دیجیتال قرار نیست جایگزین پول نقد شود و همراه آن خواهد بود. این یکی هم با تردید رسانه‌ها مواجه شد چرا که مواضع اولیه بانک مرکزی اروپایی در مورد یوروی دیجیتال نشان می‌داد آنها نه فقط قصد دارند آن را کاملاً جایگزین پول نقد کنند، که می‌خواهند مثل طلا، ذخیره‌کننده‌ی ارزش باشد. ذخیره‌کننده ارزش (store of value) هر جنس یا دارایی‌ای است که طی زمان قدرت خرید خود را حفظ می‌کند، می‌توان آن را نگاه داشت، و می‌شود آن را بعداً با پول نقد معاوضه کرد. طلا و بیت‌کوین از ذخیره‌کننده‌های مشهور ارزش هستند.

به هر حال به نظر می‌رسید بانک مرکزی اروپایی با عقب‌نشینی از ایده برنامه‌پذیری یورو توانسته نگرانی را برطرف کند. اما در ماه آوریل کریستین لاکارد، رئیس بانک مرکزی اروپا فریب یک شوخی دیگر را خورد و مدعی شد که یوروی دیجیتال متمرکز خواهد بود. گروهی از تحلیل‌گران بر این باورند برنامه‌ای که بانک مرکزی اروپایی برای یورو دارد ترسناک به نظر می‌رسد و می‌تواند باعث تحدید آزادی‌های مالی شهروندان شود. اما اول ببینیم پروژه یوروی دیجیتال دقیقاً چیست و از کجا شروع شد.بانک مرکزی اروپایی اولین بار در اکتبر ۲۰۲۱ اعلام کرد که در حال بررسی امکان انتشار یک یوروی دیجیتال است و از آن زمان تاکنون دو گزارش از روند پیشرفت پروژه منتشر کرد. اولی با انتقادات فزاینده مواجه شد و در گزارش دوم بانک مرکزی اروپایی اعتراف کرد که دست به تغییرات اساسی در طراحی پول دیجیتالش زده است.

در گزارش اول بانک مرکزی اروپایی اعلام کرده بود که حریم خصوصی در یوروی دیجیتال جایی ندارد (یعنی مشخص خواهد بود که هر کس با پول خود دارد چه کار می‌کند) و کنترل آینده و رفتارهای این واحد پولی در اختیار بانک مرکزی اروپایی خواهد بود. در گزارش دوم، روند تغییر نکرد و بانک مرکزی اروپایی اعلام کرد فقط روی انتشار و نقد کردن یوروی دیجیتال نظارت می‌کند و بانک‌های خصوصی باقی کارها را انجام خواهند داد. در این گزارش اعلام شد که خود بانک مرکزی اروپایی قرار نیست بداند که افراد پول خود را به کجا حواله می‌کنند و چه می‌خرند. و فقط بانک‌های خصوصی چنین امکانی را خواهند داشت.

در گزارش دوم اعلام شد که گزارش سوم روی دو موضوع تمرکز خواهد داشت: اول امکان دستوری‌بودن پول (programmability) و دوم روند پذیرش آن.

ادعای سخنگوی اقتصادی دولت:

تورم تولیدکننده به یک سوم کاهش یافت!

سخنگوی اقتصادی دولت با ادعای این مطلب مبنی بر کاهش شدید تورم تولیدکننده را از دستاوردهای دولت سیزدهم در زمینه مهار تورم عنوان کرد و گفت: توانستیم این متغیر را که در اردیبهشت سال ۱۴۰۰ به سقف تاریخی خود یعنی ۱۰۳ درصد رسیده بود را به سطح ۳۲ درصد در اردیبهشت امسال برسانیم. به

گزارش اقتصادسراسرآمد، سید احسان خاندوزی در نشست خبری خود که در ساختمان کوثر نهاد ریاست جمهوری برگزار شد، با مروری بر آخرین آمار و تحولات اقتصادی، از کاهش تورم تیرماه خبر داد و گفت، بر اساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران، تورم بعد از یک دوره ۱۴ ماهه به کانال ۳۰ درصد با گشته است. وی با اعلام اینکه در بخش اصلی اقتصاد ایران نرخ تورم ماهانه تیرماه با ثبت عدد ۱.۹۵ کمترین عدد ۱۶ ماه گذشته است، متذکر شد: در تیرماه تورم نقطه به نقطه نیز با کاهش ۳.۲ واحد درصدی نسبت به خرداد به عدد ۳۹.۴ درصد کاهش یافته است.خاندوزی یکی از مهم‌ترین زیر شاخص‌های تورم را مربوط به گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها دانست و اظهار داشت: تورم در این بخش با کاهش ۵.۵ واحد درصدی در مقدار نقطه به نقطه به عدد ۳۷.۱ درصد رسیده است. وی یادآور شد که برای بیشتر مردم تورم اقلام خوراکی و آشامیدنی حائز اهمیت است؛ تورم این اقلام در تیرماه با کاهش ۰.۶ درصدی مواجه بوده که ثبات قیمت خوراکی در تیرماه را می‌رساند و نسبت به ماه قبل یک واحد درصد کاهش یافته است. به گفته وزیر اقتصاد، تمامی این موارد به معنای آن است که تدابیر اتخاذ شده برای تغییر مسیر موثر واقع شده است و دولت برای رسیدن به وضع مطلوب از هیچ تلاشی دریغ نخواهد کرد. سخنگوی اقتصادی دولت نخستین عامل اساسی کاهش تورم در کشور را کاهش تدریجی نرخ رشد نقدینگی از ابتدای دولت تاکنون عنوان کرد و گفت: نرخ رشد نقدینگی در خردادماه امسال پس از ۱۶ ماه، نرخ رشد مقدار ۱۲ ماهه آن به زیر ۳۰ درصد کاهش پیدا کرد.خاندوزی با یادآوری اینکه کاهش نرخ رشد نقدینگی از مسیر انضباط بخشی به بودجه و پرهیز دولت از استعراض پولی از بانک مرکزی به دست آمده است، اظهار داشت: عدم استعراض دولت از بانک مرکزی منجر سبب شد که در سال ۱۴۰۱ خالص بدهی دولت به بانک مرکزی به‌وجود یافت و در پایان این سال به منفی ۱۲۵ درصد رسیدوی در ادامه اظهار داشت: تلاش دولت این بود که با انضباط بخشی به بودجه خود و عملیات مالی و انضباط بخشی به شبکه بانکی کشور و کنترل مقدار ترازنامه بانکی رشد نقدینگی را به سطوح بلند مدت خود نزدیک کند.

عجیب و غریب را خورد و چیزهایی را گفت که نباید می‌گفت. ماجرا از این قرار بود که یک تیم هکر حرفه‌ای از روسیه توانستند خود را ولادیمیر زلنسکی رئیس‌جمهور اوکراین جا بزنند و با رئیس بانک مرکزی اروپایی تماس تصویری برقرار کنند! لاگارد در ایسن گفت‌وگو به زلنسکی تقلبی گفت که تراکش‌های یوروی دیجیتال توسط بانک مرکزی اروپا کنترل خواهد شد. او گفت که بانک مرکزی اروپا البته فعلاً قصد ندارد کنترل روی پرداخت‌های کوچک یوروی دیجیتال داشته باشد «اما این خطرناک است». این یعنی یوروی دیجیتال قرار است تا حدی برنامه‌پذیر هم باشد.

باورش سخت است اما خودتان می‌توانید در اینترنت جستجو کنید و این گفت‌وگوی ۲۰ دقیقه‌ای را تماشا کنید. فیلم گفت‌وگو در بدترین زمان ممکن پخش شد چرا که سه هفته بعد گزارش سوم روند پیشرفت یوروی دیجیتال – که از قبل آماده شده بود – منتشر شد که در آن به برنامه‌پذیری یورو اشاره نشده بود. در روز انتشار این گزارش، اعضای پارلمان اروپا پرسش‌های خود را درباره تناقضات گزارش و سخنان لاگارد مطرح کردند و فابیو پنتا، عضو بانک مرکزی اروپا به آنها جواب داد. فابیو گفت که فعلاً قرار شده کسی نتواند بیش از ۳۰۰۰ یوروی دیجیتال ذخیره کند. این یعنی می‌شود با آن خرید و فروش کرد (مثل پول) اما اینکه بتوان از آن به عنوان ذخیره‌کننده ارزش استفاده کرد (مثل طلا) امکان‌پذیر نیست. فابیو گفت البته احتمال دارد محدودیت ۳هزار یورو بالاتر رود.

او به علاوه گفت که بانک مرکزی اروپا اصلاً توان اجرایی برنامه‌پذیر کردن یوروی دیجیتال را ندارد و یعنی قرار نیست روی خرید و فروش مردم کنترل صورت گیرد. به گفته فابیو «برای بانک مرکزی اروپا غیرممکن است که بتواند تک‌تک تراکش‌های

رئیس کل بانک مرکزی:

مشکل بانک‌های ناتراز نقدشوندگی است

رئیس کل بانک مرکزی گفت: بخش عمده‌ای از منابع بانک‌ها به دارایی تبدیل شده و به همین علت نظام بانکی با چالش نقدینگی روبه‌رو است. به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمدرضا فرزین در پاسخ به سوالی درباره اصلاح نظام بانکی و اقدامات بانک مرکزی برای رفع بی‌ثباتی ناشی از ناترازی بانک‌ها، توضیح داد: از همان روزهای نخست

فعالیت در بانک مرکزی چند کار درباره بانک‌ها انجام شد که مداوم دارد. قانون بانکداری مرکزی کشور که بخش عمده‌ای از آن در مجلس به تصویب رسیده و موارد اختلافی میان مجلس و شورای نگهبان در مجمع تشخیص مصلحت نظام در حال بررسی است. فرزین افزود: همچنین طرح دیگری در مجلس با عنوان بانکداری تهیه شد که در بخش‌های مختلفی از آن به اصلاح نظام بانکی اشاره شده است. ما به آن بخشی که مربوط به بانک مرکزی است ورود کردیم و امیدواریم که این بخش اصلاح شود. وی بیان داشت: در زمینه بررسی قانون مربوط به بانکداری مرکزی پیشرفت و تقاهم‌های جدیدی داشتیم. زیر اختلاف‌نظرهایی با دوستان در این باره وجود داشت. همچنین به قانون بانکداری هم ورود کردیم و نظر‌های اصلاحی خود را به مجلس اعلام کردیم و به تقاهم‌هایی هم رسیدیم و امید است این طرح با اصلاحات مورد نظر در آینده نزدیک در صحن علنی مجلس قرائت شود.رئیس کل بانک بانک مرکزی اظهار داشت: اصلاح نظام بانکی حتی در جلسه سران سه قوه هم مطرح است و البته ما هم معتقدیم این کار باید انجام شود و سیاست‌های جدیدی برای نظام بانکی نوشته شود، زیرا نقدها و چالش‌ها بسیار جدی است. وی با اشاره به اینکه یکی از چالش‌های جدی در این زمینه، مساله ناترازی (عدم تعادل بین دارایی بانک‌ها و بدهی‌های آنها) بانک‌هاست، افزود: قبل از هر چیز می‌خواهم اندکی به مساله ناترازی بانک‌ها از لحاظ مفهومی بپردازم، چون بسیاری تعبیر‌های اشتباه و ناروایی از مساله ناترازی‌ها دارند. در نظام بانکی ناترازی‌ها به طور عمده دو نوع هستند: illiquidity (عدم نقدینگی)، فرزین (اعصار ادرماندگی) ورشکستگی (Insolvency) ادامه داد: ناترازی از نوع ورشکستگی بدین معناست که سمت چپ و راست ترازنامه بانک در تعادل نباشد و بدهی‌ها بیشتر از دارایی‌ها باشد. نزدیک ۹۰ درصد از ناترازی بانک‌ها در ایران از نوع ورشکستگی (Insolvency) نیست، بلکه از نوع عدم نقدینگی (illiquidity) است؛ به معنای دیگر، بانک‌ها در ایران ورشکسته نیستند، بلکه فقط نقدینگی لازم را ندارند. وی اضافه کرد: این بدین معناست که بانک‌ها با افزایش سرمایه نداده‌اند یا اینکه بخش عمده‌ای از منابع‌شان به دارایی تبدیل شده و چون به دارایی تبدیل شده، نظام بانکی با چالش نقدینگی روبه‌رو است.

اظهارات پور ابراهیمی درباره سیاست تخصیص ارز ترجیحی دولت

امکان برون رفت از وضعیت نامناسب اقتصادی فراهم است

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: رئیس‌جمهور بارها و بارها اعلام کردند که سیاست ارز ترجیحی دولت قبل باعث ایجاد پرورنده‌های تخلف‌های گسترده اقتصادی شده است و فسادی را در نظام اقتصادی کشور ایجاد کرده است. لذا ما انتظار داریم با همین نگاه در خصوص سیاست‌های ارزی جدید نیزاظهار نظر

کند. به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمدرضا پور ابراهیمی داورانی گفت: خوشبختانه علیرغم همه مشکلات کشور در حوزه مسائل اقتصادی شاهد جهتی‌نگاری‌های اقتصادی در طول یکسال اخیر هستیم و این امر به ما نشان می‌دهد که امکان برون رفت از شرایط قبلی و وضعیت نامناسب اقتصادی فراهم است. وی ادامه داد: تقریباً اکثر نماگرهای اقتصادی جهت گیری مثبتی را در یکسال اخیر شروع کرده اند و می‌توانیم یکسال اخیر را تغییر جهت گیری نماگرهای اقتصادی ایران بدانیم، به عنوان مثال در خصوص وضعیت نرخ بیکاری از عدد ۹.۲ درصد در بهار سال گذشته به عدد ۸ درصد رسیده ایم که این امر بیانگر آن است که یک واحد درصد نرخ بیکاری کشورمان کاهش پیدا کرده است، همچنین میزان رشد سرمایه گذاری براساس گزارش‌های ارائه شده حدود ۶.۷ درصد بوده که البته با هدف گذاری ۲۳ درصد فاصله زیادی دارد اما از متوسط عملکرد سال‌های گذشته که عدد بسیار پایین و نزدیک به صفر بوده است بیشتر بوده و این نشان دهنده اقدامات خوب در حوزه سرمایه گذاری است، همچنین نرخ تورم نیز با توجه به رشد نقدینگی کشور پیش بینی می‌شود کاهشدهد.این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه هم اکنون با نرخ تورم بالا مواجه هستیم، تاکید کرد: در ۵ سال پیاپی تورم بالای ۴۰ درصد را تجربه می‌کنیم و این امر ادامه مسیر را بسیار دشوار کرده است اما به نظر می‌رسد یکی از شاخص‌هایی که نرخ رشد نقدینگی به شمار می‌رود از خرداد سال گذشته تاخرداد امسال کاهش پیدا کرده و از ۳۷.۸ درصد به ۲۹ درصد کاهش پیدا کرده است که یکی از آثار آن کاهش نرخ تورم در کشور بوده و ادامه مدیریت به همین شیوه می‌تواند در نرخ تورم سالانه نیز اثر گذار باشد.رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: نرخ رشد اقتصادی سالانه نیز که طی ۸سال دولت قبل حدود ۷دهم درصد بوده در سال ۱۴۰۱ براساس گزارش بانک مرکزی به حدود ۴ درصد رسیده و پیش بینی می‌شود نرخ رشد اقتصادی در سال آینده در حدود ۲.۵ الی ۳درصد باشد البته که یک روند کاهشی پیش بینی می‌شود و نسبت به سال ۱۴۰۱ این نرخ رشد تا حدی کاسته می‌شود.

چهارشنبه-۱۱مرداد۱۴۰۲- سال هفتم-شماره ۱۶۹۹

بازار سرمایه پولی مالی

بانک مرکزی و جاهت قانونی برای انحلال کانون رانانارد

کانون صرافان در واکنش به این اطلاعیه بانک مرکزی گفته است: انحلال کانون صرافان در ماده ۲۱ اساسنامه جز اختیارات مجمع عمومی فوق العاده بوده و طبیعتاً هر گونه فرآیندی خارج از مسیر قانونی تخلف است. به گزارش اقتصادسراسرآمد، کانون صرافان در پاسخ به اطلاعیه بانک مرکزی مبنی بر انحلال کانون اعلام کرد این بانک و جاهت قانونی درباره انحلال این کانون را ندارد.

در اطلاعیه بانک مرکزی آمده بود: «با توجه به بررسی‌های صورت گرفته در خصوص فعالیت و عملکرد کانون صرافان ایرانیان و انحراف از اهداف، موضوع و وظایف و اختیارات کانون و اساسنامه ثبتی آن، بر اساس تصمیمات متخذه توسط بانک مرکزی، موافقت نامه تأسیس کانون صرافان ایرانان صادره توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابطال می‌گردد.

از جمله مهمترین تخلفات صورت گرفته می‌توان به استنکاف از دستورات بانک مرکزی و عدم همکاری با این بانک، انحراف از اهداف، وظایف و موضوع فعالیت کانون، به حدنصاب نرسیدن جلسات شورای عالی طی چندین ماه اخیر، سرمایه‌گذاری و تحصیل سهام بر خلاف موضوع فعالیت، وظایف و اختیارات کانون و نظایر آن اشاره کرد.»

کانون صرافان در واکنش به این اطلاعیه گفته است: انحلال کانون صرافان در ماده ۲۱ اساسنامه جز اختیارات مجمع عمومی فوق العاده بوده و طبیعتاً هر گونه فرآیندی خارج از مسیر قانونی تخلف است و از طریق مراجع قضائی پیگیری خواهد شد، متأسفانه در ادامه اقدامات مزبور و پس از نامیدی در مسیر قانونی، بانک مرکزی با انتشار اختلافات در فضای رسانه‌ای سعی بر فشار بر صرافان و کانون صرافان دارد و هم اندیشی سالیانه یک صنف را بر نمی‌تابد، در حالی که اگر بانک مرکزی بر مبنای قانون حرکت کند نیاز به رسانه‌ای کردن موضوعات نخواهد داشت.»

انتقاد قرارداد تسهیلات ۲۶۶ هزار و ۷۷۵ واحد طرح نهضت ملی مسکن

مدیرعامل بانک مسکن از انعقاد قرارداد تسهیلاتی تعداد ۲۶۶ هزار و ۷۷۵ واحد طرح نهضت ملی مسکن به میزان ۹۰ هزار و ۲۷۰میلیارد تومان توسط آن بانک خبر داد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، سیدعباس حسینی روند ارایه تسهیلات، پرداخت تسهیلات به سازندگان و مقاضیان نهضت ملی مسکن را در آن بانک تشریح کرد و گفت: تاکنون یک میلیون و ۵۵ هزار و ۱۴۶ نفر در بانک مسکن برای طرح نهضت ملی افتتاح حساب کردند.

مدیرعامل بانک مسکن از انعقاد قرارداد تسهیلاتی تعداد ۲۶۶ هزار و ۷۷۵ واحد طرح نهضت ملی مسکن به میزان ۹۰ هزار و ۲۷۰میلیارد تومان توسط آن بانک خبر داد.

حسینی توضیح داد: از ابتدای اجرای طرح نهضت ملی مسکن تاکنون ۷۸ هزار و ۲۵۱ میلیاردتومان به حساب سازندگان واریز شده است که معادل ۲۳ هزار و ۲۲۱ میلیاردتومان از محل آورده و ۴۵ هزار و ۲۰میلیاردتومان از محل تسهیلات بوده است.

کسب رتبه ۲۵دربین ۱۰۰۰بانک برتر جهان با صعود ۱۱۵ پله‌ای بانک پاسارگاد

بانک پاسارگاد در رتبه‌بندی هزار بانک برتر جهان در سال ۲۰۲۳ توسط نشریه بنکر، با ۱۱۵ پله صعود نسبت به سال قبل موفق به کسب جایگاهی سابقه ۲۵۰ گردید. به گزارش اقتصادسراسرآمد، نشریه بنکر هر ساله در ماه جولای فهرست اسامی هزار بانک برتر جهان را بر اساس معیار سرمایه لایه یک (Capital ۱-Tier) منتشر می‌کند. بانک پاسارگاد در رتبه‌بندی هزار بانک برتر جهان در سال ۲۰۲۳ که بر اساس گزارش‌های مالی سال ۱۴۰۰ اعلام شده است، به‌عنوان تنها بانک ایرانی حاضر در فهرست مزبور با ۱۱۵ پله صعود نسبت به سال قبل، موفق به کسب جایگاهی سابقه ۲۵۰ گردید. رشد ۱۱۵ پله‌ای این بانک باعث شده است که نام بانک پاسارگاد در صدر فهرست بالاترین رشد سرمایه لایه یک (Highest Mover Bank) در سطح خاورمیانه بدرخشد و موفقیتی بی‌نظیر را برای کشور عزیزمان به ارمغان بیاورد.

گفتنی است کسب این موفقیت در ادامه افتخار آفرینی‌های بین‌المللی بانک پاسارگاد کسب شده و پیش از این نیز این بانک در رتبه‌بندی ۵۰۰ برند برتر بانکی جهان (Banking Brands ۵۰۰ TOP) در سال ۲۰۲۳ موفق به کسب رتبه ۲۳۸ گردید و بالاتر از بسیاری از بانک‌های معتبر منطقه‌ای و جهانی قرار گرفته بود.

